

Index

Articulus 1	1
Articulus 2	19
Articulus 3	25

Articulus 1

[54172] De veritate, q. 11 a. 1 tit. 1 Quaestio est de magistro. Et primo quaeritur utrum homo possit docere et dici magister, vel solus Deus

[54173] De veritate, q. 11 a. 1 tit. 2 Et videtur quod solus Deus doceat, et magister dici debeat.

[54174] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 1 Matth., XXIII, 8: unus est magister vester; et praecedit: nolite vocari Rabbi: super quo Glossa: ne divinum honorem hominibus tribuatis, aut quod Dei est, vobis usurpetis. Ergo magistrum esse et docere, solius Dei esse videtur.

[54175] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 2 Praeterea, si homo docet, nonnisi per aliqua signa: quia si etiam rebus ipsis aliqua docere videatur, ut puta si aliquo quaerente quid sit ambulare, aliquis ambulet, tamen hoc non sufficit ad docen-

The question is on the teacher. And there is first a question about whether man can teach and be called master, or only God.

And it seems that God alone may teach and be called the teacher.

Mt. 23:8: One is your teacher; and it precedes: Do not be called Rappi: about which the Gloss: lest you attribute divine honor to men, or usurp what is God's for yourselves. Therefore to be a teacher and to teach seem to belong to God alone.

Moreover, if a man teaches, it is not except through some sign: sinfe if he seems to teach by some thing (for example if someone asking what is walking, he should walk, nevertheless this does not suffice to teaching unless some

dum, nisi signum aliquod adiungatur, ut Augustinus probat in l. de magistro: eo quod in eadem re plura conveniunt, unde nescietur quantum ad quid de re illa demonstratio fiat; utrum quantum ad substantiam, vel quantum ad accidens aliquod eius. Sed per signa non potest deveniri in cognitionem rerum, quia rerum cognitio potior est quam signorum; cum signorum cognitio ad rerum cognitionem ordinetur sicut ad finem: effectus autem non est potior sua causa. Ergo nullus potest alii tradere cognitionem aliquarum rerum, et sic non potest eum docere.

[54176] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 3 Praeterea, si aliquarum rerum signa alicui proponantur per hominem; aut ille cui proponuntur, cognoscit res illas quarum sunt signa, aut non. Si quidem res illas cognoscit, de eis non docetur. Si vero non cognoscit, ignoratis autem rebus, nec signorum significationes cognosci possunt; quia enim nescit hanc rem quae est lapis, non potest scire quid hoc nomen lapis significet. Ignorata vero significatione signorum, per signa non potest aliquis aliquid addiscere. Si ergo homo nihil aliud faciat ad doctrinam quam signa proponere, videtur quod homo ab homine doceri non possit.

[54177] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 4 Praeterea, docere nihil aliud est quam scientiam in alio aliquo modo causare. Sed scientiae subiectum est intellectus; signa autem sensibilia, quibus solummo-

sign is added as Augustine shows in *Libro de Magistro* by that which brings many things together into the one thing, whence it would not be know in respect of which demonstration of the thing comes to be; wheter regarding substance, or one of its accidents. But one cannot come to knowledge of things by signs, since knowledge of things is better than that of signs; since knowledge of signs is ordered to knowledge of things as to an end: But an effect is not better than its cause. Therefore noone can realte to another knowledge of any things and thus cnoone can teach anyone.

Moreover, if the signs of any things are proposed to anyone by a man; either he to whom they are proposed knows the thngs whese signs they are, or he does not. If he knowns the things, he is not taught about them. Yet if he does not know, having been ignorant of the things, neither can the significations of the signs be known; because he who does not know the thing which a stone is, cannot know what the name "lapis" signifies. The signification of the sign unknown, someone cannot also teach someone [about the thing]. If, therefore, he does for teaching nothing other than propose a sign, it seems that man cannot be taught by man.

Moreover, teaching is nothing other than causing knowledge {scientiam} in another in some way. But the subject of knowledge {scientiae} is the intellect; yet sensible signs, in which way alone it

do videtur homo posse docere, non perveniunt usque ad partem intellectivam, sed sistunt in potentia sensitiva. Ergo homo ab homine doceri non potest.

[54178] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 5 Praeterea, si scientia in uno causatur ab alio; aut scientia inerat addiscenti, aut non inerat. Si non inerat, et in homine ab alio causatur; ergo unus homo in alio scientiam creat; quod est impossibile. Si autem prius inerat; aut inerat in actu perfecto, et sic causari non potest, quia quod est, non fit; aut inerat secundum rationem seminalem: rationes autem seminales per nullam virtutem creatam in actum educi possunt, sed a Deo solo naturae inseruntur, ut Augustinus dicit super Genes. ad litteram. Ergo relinquitur quod unus homo nullo modo alium docere possit.

[54179] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 6 Praeterea, scientia quoddam accidens est. Accidens autem non transmutat subiectum. Cum ergo doctrina nihil aliud esse videatur nisi transfusio scientiae de magistro in discipulum, ergo unus homo alium docere non potest.

[54180] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 7 Praeterea, Rom., X, 17, super illud, fides ex auditu, dicit Glossa: licet Deus intus doceat, praeco tamen exterius annuntiat. Scientia autem interius in mente causatur, non autem exterius in sensu. Ergo homo a solo Deo docetur, non ab alio homine.

[54181] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 8 Praeterea, Augustinus dicit in Lib. de

seems that man can teach, do not come to the intellective part, but stand in the sensitive power {potentia}. Therefore man cannot be taught by man.

Moreover, if knowledge {scientia} is caused in one man by another; either knowledge {scientia} was in the learning one, or not. If it was not, and caused in man by another; therefore one man created knowledge {scientia} in another, which is impossible. If however it was present before; either it was present in perfect act, and thus cannot be caused, because what is, can not come to be; or it was according to seminal account {ratio seminalis}: yet seminal accounts can be led to act by no created power, but are sown into the nature by God alone, as Augustine says in Genes. ad litteram. Therefore it is left that one man can teach another in no way.

Moreover, knowledge is some accident. Yet an accident does not change subjects. Since, therefore, teaching seems to be nothing other than transmission of knowledge from a teacher into a disciple, therefore one man cannot teach another.

Moreover, the gloss on *Romans 10:17*, "faith is from hearing" says: "although God teaches within, the herald announces without". Yet knowledge is caused interiorly in the mind, not in sense, exteriorly. Therefore man is taught by God alone, and not by another man.

Moreover, Augustine says in *Lib. de magistro*: "Only God has his seat in

magistro: solus Deus cathedram habet in caelis, qui veritatem docet in terris; alius homo sic se habet ad cathedram sicut agricola ad arborem. Agricola autem non est factor arboris, sed cultor. Ergo nec homo potest dici doctor scientiae, sed ad scientiam dispositor.

[54182] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 9 Praeterea, si homo est verus doctor, oportet quod veritatem doceat. Sed quicumque docet veritatem, mentem illuminat, cum veritas sit lumen mentis. Ergo homo mentem illuminabit, si docet. Sed hoc est falsum, cum Deus sit qui omnem hominem venientem in hunc mundum illuminet Ioann. I, 9. Ergo homo non potest alium vere docere.

[54183] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 10 Praeterea, si unus homo alium docet, oportet quod eum faciat de potentia scientem actu scientem. Ergo oportet quod eius scientia educatur de potentia in actum. Quod autem de potentia in actum educitur, necesse est quod mutetur. Ergo scientia vel sapientia mutabitur; quod est contra Augustinum, in Lib. LXXXIII quaestionum, qui dicit, quod sapientia accedens homini, non ipsa mutatur, sed hominem mutat.

[54184] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 11 Praeterea, scientia nihil aliud esse videtur quam descriptio rerum in anima, cum scientia esse dicatur assimilatio scientis ad scitum. Sed unus homo non potest in alterius anima describere rerum similitudines: sic enim interior operaretur in ipso; quod solius Dei est. Ergo unus homo alium docere non potest.

heaven, who teaches truth in the earth; other man, thus, are to the chair as a farmer to the tree." A Farmer, however, is not the tree's maker, but the planter of it. Therefore neither can man be called the teacher of knowledge, but disposer to knowledge

Moreover, if a man is true teacher, it is necessary that he teach the truth. But whoever teaches the truth, illuminates the mind, since truth is the mind's light. Therefore a man will illuminate a mind, if he will teach. But this is false, since God is he who illumines every man coming into this world *John 1:9*. Therefore one man cannot truly teach another.

Moreover, if one man should teach another, it is necessary that he makes him actually knowing from being able to know. Therefore it is necessary that his knowledge be led from ability into actuality. What is led from ability into act, is necessarily changeable. Therefore knowledge, or wisdom, will be changed; which is against Augustine in *Lib. 83 Quaestionum* who says that wisdom coming to a man is not changed, but changes the man.

Moreover, knowledge seems to be nothing other than the description of things in the soul, since knowledge is called the making-similar of the knowing to the known. But one man cannot describe the similitudes of things in another's soul: for thus he would work interiorly in him; which only belongs to God. Therefore one man cannot teach

[54185] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 12 Praeterea, Boetius dicit in Lib. de consolatione, quod per doctrinam solummodo mens hominis excitatur ad sciendum. Sed ille qui excitat intellectum ad sciendum, non facit eum scire; sicut ille qui excitat aliquem ad videndum corporaliter, non facit eum videre. Ergo unus homo non facit alium scire; et ita non proprie potest dici quod eum doceat.

[54186] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 13 Praeterea, ad scientiam requiritur cognitionis certitudo; alias non est scientia, sed opinio vel credulitas, ut Augustinus dicit in Lib. de magistro. Sed unus homo non potest in altero certitudinem facere per signa sensibilia quae proponit: quod enim est in sensu, magis est obliquum eo quod est in intellectu; certitudo autem semper fit per aliquid magis rectum. Ergo unus homo alium docere non potest.

[54187] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 14 Praeterea, ad scientiam non requiritur nisi lumen intelligibile et species. Sed neutrum potest in uno homine ab alio causari: quia oporteret quod homo aliquid crearet, cum huiusmodi formae simplices non videantur posse produci nisi per creationem. Ergo homo non potest in alio scientiam causare, et sic nec docere.

[54188] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 15 Praeterea, nihil potest formare mentem hominis nisi solus Deus, ut Augustinus dicit. Scientia autem, quaedam forma mentis est. Ergo solus Deus scientiam

another.

Moreover, Boethius says in the book *De consolatione*, that the mind of man is raised to knowledge through teaching alone. But that which excites the intellect to knowing does not make it know; just as one who excites someone to seeing corporally does not make him see. Therefore one man does not make another know; and thus he is not properly said to teach him.

Moreover, the certitude of an idea {cognitio} is required for knowledge {scientia}; otherwise, it is not knowledge {scientia} but opinion or credulity, as Augustine says in the book *De Magistro*. But one man cannot make certitude in another through the sensible signs which he proposes: for what is in sense, is less-direct {obliquum} to that which is in the intellect; yet certitude is always made by something more direct {rectum}. Therefore one man, etc. . .

Moreover, nothing is required for knowledge except the intelligible light and species. But neither can be caused in one man by another: since it is necessary that the man create something, since simple forms of such do not seem able to be produced except through creation. Therefore man cannot cause knowledge in another, and neither can he teach.

Moreover, nothing can form the mind of man except God alone, as Augustinus says. But knowledge is a certain form of the mind. Therefore only God can cause knowledge in the soul.

in anima causat.

[54189] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 16
Praeterea, sicut culpa est in mente, ita
et ignorantia. Sed solus Deus purgat
mentem a culpa: Isa., XLIII, 25: ego
sum (...) qui deleo iniquitates tuas prop-
ter me. Ergo solus Deus purgat mentem
ab ignorantia; et ita solus docet.

[54190] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 17
Praeterea, cum scientia sit certitudinalis
cognitio, ab illo aliquis scientiam accipit
per cuius locutionem certificatur. Non
autem certificatur aliquis ex hoc quod
audit hominem loquentem; alias oport-
eret quod quidquid alicui ab homine
dicitur, pro certo ei constaret. Certifi-
catur autem solum secundum quod in-
terius audit veritatem loquentem, quam
consultit etiam de his quae ab homine au-
dit, ut certus fiat. Ergo homo non docet,
sed veritas quae interius loquitur, quae
est Deus.

[54191] De veritate, q. 11 a. 1 arg. 18
Praeterea, nullus per locutionem alte-
rius addiscit illa quae ante locutionem
etiam interrogatus respondisset. Sed
discipulus, antequam ei magister lo-
quatur, responderet interrogatus de his
quae magister proponit: non enim do-
ceretur ex locutione magistri, nisi ita se
habere cognosceret sicut magister pro-
ponit. Ergo unus homo non docetur per
locutionem alterius hominis.

[54192] De veritate, q. 11 a. 1 s. c. 1

Moreover, as guilt is in the soul, so is ig-
norance. But only God purges the mind
of guilt: *Isaiah 43:25* "I am ... who re-
moves your iniquities for my own sake."
Therefore only God purges the mind of
ignorance; and thus only he teaches.

Moreover, since knowledge {scientia} is
a certain {as in certitude} idea {cog-
nitio}, one takes knowledge {scientia}
from him by whose speech it is made
certain. Yet someone who hears a man
speaking is not made certain from this
[as a man speaking]; otherwise it would
be necessary that everything which is
said to a person by anyone, should
established as certain for him. Yet
he is only made certain insofar as he
hears truth saying that it is so interi-
orly, which truth he even consults about
those things which he hears from a man.
Therefore man does not teach, but the
truth which speaks within—which truth
is God.

Moreover, noone learns by the speech of
another that which, asked before speech,
he would have responded with. But
the student, before the master speaks
to him, the interrogated could respond
about the things which the teacher pro-
poses: for he would not be taught
from the speech of the teacher, unless
he should understand them to stand as
the master proposes. Therefore one man
cannot be taught through the speech of
another man.

On the contrary there is what is said in

Sed contra. Est quod dicitur II Timoth. I, 11: in quo positus sum ego praedicator (...) et magister gentium. Ergo homo potest et esse et dici magister.

[54193] De veritate, q. 11 a. 1 s. c. 2 Praeterea, II Timoth., III, 14: tu vero permane in his, quae didicisti, et credita sunt tibi. Glossa: a me tamquam a vero doctore; et sic idem quod prius.

[54194] De veritate, q. 11 a. 1 s. c. 3 Praeterea, Matth. XXIII, 8 et 9, simul dicitur: unus est magister vester, et unus est pater vester. Sed hoc quod Deus est pater omnium, non excludit quin etiam homo vere possit dici pater. Ergo etiam per hoc non excluditur quin homo vere possit dici magister.

[54195] De veritate, q. 11 a. 1 s. c. 4 Praeterea, Roman. X, 15, super illud: quam speciosi supra montes etc. dicit Glossa: isti sunt pedes qui illuminant Ecclesiam. Loquitur autem de apostolis. Cum ergo illuminare sit actus doctoris, videtur quod hominibus docere competat.

[54196] De veritate, q. 11 a. 1 s. c. 5 Praeterea, ut dicitur in IV Meteororum, unumquodque tunc est perfectum quando potest simile sibi generare. Sed scientia est quaedam cognitio perfecta. Ergo homo qui habet scientiam, potest alium docere.

[54197] De veritate, q. 11 a. 1 s. c. 6 Praeterea, Augustinus in libro contra Manich. dicit, quod sicut terra, quae ante peccatum fonte irrigabatur, post peccatum indiguit pluvia de nubibus descendente; ita mens humana, quae per

II Timoth. 1:11: in which it is posited "I am the announcer ...and teacher of the peoples." Therefore man can both be and be called a teacher.

Moreover, II Timoth. 3:14: "But you remain in these things which you have learned, and which have been credited to you." Gloss: "from me as from a true teacher;" and thus is shown as before.

Moreover, Matthew 23:8-9, it is also said: "onne is your teacher, and one is your father." But that god is th father of all does not exclude that man can truly be called father as well. Therefore, neither is it excluded that man can truly be called teacher {magister}.

Moreover, Romans 10:15, about this: "How beautiful above mountains &c." the gloss says: 'those are the feet who illuminate the Church.' Yet it is said about the apostle. Since, therefore, to illumine is the act of a teacher, it seems that teaching is applicable to men.

Moreover, as is said in IV Meteorology, "each than has been perfected when it can generate a similitude of itself. But knowledge {scientia} is a certain perfection perfected understanding {cognitio}. Therefore, a man who has knowledge cahn teach another.

Moreover Augustine in the book *Contra Manich.* says that "as the earth, which before sin was watered by a ountain, after sin required rain descending from the clods; thus the human mind, which is signified by the earth, was made fertile

terram significatur, fonte veritatis ante peccatum fecundabatur, post peccatum vero indiget doctrina aliorum, quasi pluvia descendente de nubibus. Ergo saltem post peccatum homo ab homine docetur.

[54198] De veritate, q. 11 a. 1 co. Responsio. Dicendum, quod in tribus eadem opinionum diversitas invenitur: scilicet in educatione formarum in esse, in acquisitione virtutum, et in acquisitione scientiarum. Quidam enim dixerunt, formas omnes sensibiles esse ab agente extrinseco, quod est substantia vel forma separata, quam appellant datorem formarum vel intelligentiam agentem; et quod omnia inferiora agentia naturalia non sunt nisi sicut praeparantia materiam ad formae susceptionem. Similiter etiam Avicenna dicit in sua Metaphys., quod habitus honesti causa non est actio nostra; sed actio prohibet eius contrarium, et adaptat ad illum, ut accidat hic habitus a substantia perficiente animas hominum, quae est intelligentia agens, vel substantia ei consimilis. Similiter etiam ponunt, quod scientia in nobis non efficitur nisi ab agente separato; unde Avicenna ponit in VI de naturalibus, quod formae intelligibiles effluunt in mentem nostram ab intelligentia agente. Quidam vero e contrario opinati sunt; scilicet quod omnia ista rebus essent indita, nec ab exteriori causam haberent, sed solummodo quod per exteriorem actionem manifestantur. Posuerunt enim quidam, quod omnes formae naturales essent actu in materia

by a font of truth before sin, but after sin it required the teaching of others, like rains descending from the clouds." Therefore, at least, man is taught by man after sin.

[54198] De veritate, q. 11 a. 1 co. Responsio. Dicendum, quod in tribus eadem opinionum diversitas invenitur: scilicet in educatione formarum in esse, in acquisitione virtutum, et in acquisitione scientiarum. Quidam enim dixerunt, formas omnes sensibiles esse ab agente extrinseco, quod est substantia vel forma separata, quam appellant datorem formarum vel intelligentiam agentem; et quod omnia inferiora agentia naturalia non sunt nisi sicut praeparantia materiam ad formae susceptionem. Similiter etiam Avicenna dicit in sua Metaphys., quod habitus honesti causa non est actio nostra; sed actio prohibet eius contrarium, et adaptat ad illum, ut accidat hic habitus a substantia perficiente animas hominum, quae est intelligentia agens, vel substantia ei consimilis. Similiter etiam ponunt, quod scientia in nobis non efficitur nisi ab agente separato; unde Avicenna ponit in VI de naturalibus, quod formae intelligibiles effluunt in mentem nostram ab intelligentia agente. Quidam vero e contrario opinati sunt; scilicet quod omnia ista rebus essent indita, nec ab exteriori causam haberent, sed solummodo quod per exteriorem actionem manifestantur. Posuerunt enim quidam, quod omnes formae naturales

latentes, et quod agens naturale nihil aliud facit quam extrahere eas de occulto in manifestum. Similiter etiam aliqui posuerunt, quod omnes virtutum habitus nobis sunt inditi a natura; sed per exercitium operum removentur impedimenta, quibus praedicti habitus quasi occultabantur; sicut per limationem aufertur rubigo, ut claritas ferri manifestetur. Similiter etiam aliqui dixerunt quod animae est omnium scientia concreata; et per huiusmodi doctrinam et huiusmodi scientiae exteriora adminicula nihil fit aliud nisi quod anima deducitur in recordationem vel considerationem eorum quae prius scivit; unde dicunt, quod addiscere nihil est aliud quam reminisci. Utraque autem istarum opinionum est absque ratione. Prima enim opinio excludit causas propinquas, dum effectus omnes in inferioribus provenientes, solis causis primis attribuit; in quo derogatur ordini universi, qui ordine et connexione causarum contextitur: dum prima causa ex eminentia bonitatis suae rebus aliis confert non solum quod sint, sed et quod causae sint. Secunda etiam opinio in idem quasi inconueniens redit: cum enim removens prohibens non sit nisi movens per accidens, ut dicitur VIII Physic.; si inferiora agentia nihil aliud faciunt quam producere de occulto in manifestum, removendo impedimenta, quibus formae et habitus virtutum et scientiarum occultabantur: sequetur quod omnia inferiora agentia non agant nisi per accidens. Et ideo, secundum doctrinam

essent actu in materia latentes, et quod agens naturale nihil aliud facit quam extrahere eas de occulto in manifestum. Similiter etiam aliqui posuerunt, quod omnes virtutum habitus nobis sunt inditi a natura; sed per exercitium operum removentur impedimenta, quibus praedicti habitus quasi occultabantur; sicut per limationem aufertur rubigo, ut claritas ferri manifestetur. Similiter etiam aliqui dixerunt quod animae est omnium scientia concreata; et per huiusmodi doctrinam et huiusmodi scientiae exteriora adminicula nihil fit aliud nisi quod anima deducitur in recordationem vel considerationem eorum quae prius scivit; unde dicunt, quod addiscere nihil est aliud quam reminisci. Utraque autem istarum opinionum est absque ratione. Prima enim opinio excludit causas propinquas, dum effectus omnes in inferioribus provenientes, solis causis primis attribuit; in quo derogatur ordini universi, qui ordine et connexione causarum contextitur: dum prima causa ex eminentia bonitatis suae rebus aliis confert non solum quod sint, sed et quod causae sint. Secunda etiam opinio in idem quasi inconueniens redit: cum enim removens prohibens non sit nisi movens per accidens, ut dicitur VIII Physic.; si inferiora agentia nihil aliud faciunt quam producere de occulto in manifestum, removendo impedimenta, quibus formae et habitus virtutum et scientiarum occultabantur: sequetur quod omnia inferiora agentia non agant nisi per accidens. Et ideo, se-

Aristotelis, via media inter has duas tenenda est in omnibus praedictis. Formae enim naturales praeexistunt quidem in materia, non in actu, ut alii dicebant, sed in potentia solum, de qua in actum reducuntur per agens extrinsecum proximum, non solum per agens primum, ut alia opinio ponebat. Similiter etiam secundum ipsius sententiam in VI Ethicorum, virtutum habitus ante earum consummationem praeexistunt in nobis in quibusdam naturalibus inclinationibus, quae sunt quaedam virtutum inchoationes, sed postea per exercitium operum adducuntur in debitam consummationem. Similiter etiam dicendum est de scientiae acquisitione; quod praeexistunt in nobis quaedam scientiarum semina, scilicet primae conceptiones intellectus, quae statim lumine intellectus agentis cognoscuntur per species a sensibilibus abstractas, sive sint complexa, sicut dignitates, sive incomplexa, sicut ratio entis, et unius, et huiusmodi, quae statim intellectus apprehendit. In istis autem principiis universalibus omnia sequentia includuntur, sicut in quibusdam rationibus seminalibus. Quando ergo ex istis universalibus cognitionibus mens educitur ut actu cognoscat particularia, quae prius in universali et quasi in potentia cognoscebantur, tunc aliquis dicitur scientiam acquirere. Sciendum tamen est, quod in rebus naturalibus aliquid praeexistit in potentia dupliciter. Uno modo in potentia activa completa; quando, scilicet, principium intrinsecum sufficienter potest perducere in actum

secundum doctrinam Aristotelis, via media inter has duas tenenda est in omnibus praedictis. Formae enim naturales praeexistunt quidem in materia, non in actu, ut alii dicebant, sed in potentia solum, de qua in actum reducuntur per agens extrinsecum proximum, non solum per agens primum, ut alia opinio ponebat. Similiter etiam secundum ipsius sententiam in VI Ethicorum, virtutum habitus ante earum consummationem praeexistunt in nobis in quibusdam naturalibus inclinationibus, quae sunt quaedam virtutum inchoationes, sed postea per exercitium operum adducuntur in debitam consummationem. Similiter etiam dicendum est de scientiae acquisitione; quod praeexistunt in nobis quaedam scientiarum semina, scilicet primae conceptiones intellectus, quae statim lumine intellectus agentis cognoscuntur per species a sensibilibus abstractas, sive sint complexa, sicut dignitates, sive incomplexa, sicut ratio entis, et unius, et huiusmodi, quae statim intellectus apprehendit. In istis autem principiis universalibus omnia sequentia includuntur, sicut in quibusdam rationibus seminalibus. Quando ergo ex istis universalibus cognitionibus mens educitur ut actu cognoscat particularia, quae prius in universali et quasi in potentia cognoscebantur, tunc aliquis dicitur scientiam acquirere. Sciendum tamen est, quod in rebus naturalibus aliquid praeexistit in potentia dupliciter. Uno modo in potentia activa completa; quando, scilicet, princip-

perfectum, sicut patet in sanatione: ex virtute enim naturali quae est in aegro, aeger ad sanitatem perducitur. Alio modo in potentia passiva; quando, scilicet, principium intrinsecum non sufficit ad educendum in actum, sicut patet quando ex aere fit ignis; hoc enim non poterat fieri per aliquam virtutem in aere existentem. Quando igitur praeexistit aliquid in potentia activa completa, tunc agens extrinsecum non agit nisi adiuvando agens intrinsecum, et ministrando ei ea quibus possit in actum exire; sicut medicus in sanatione est minister naturae, quae principaliter operatur, confortando naturam, et apponendo medicinas, quibus velut instrumentis natura utitur ad sanationem. Quando vero aliquid praeexistit in potentia passiva tantum, tunc agens extrinsecum est quod educit principaliter de potentia in actum; sicut ignis facit de aere, qui est potentia ignis, actu ignem. Scientia ergo praeexistit in addiscente in potentia non pure passiva, sed activa; alias homo non posset per seipsum acquirere scientiam. Sicut ergo aliquis dupliciter sanatur: uno modo per operationem naturae tantum, alio modo a natura cum adminiculo medicinae; ita etiam est duplex modus acquirendi scientiam: unus, quando naturalis ratio per seipsam devenit in cognitionem ignotorum; et hic modus dicitur inventio; alius, quando naturali rationi aliquis exterius adminiculatur, et hic modus dicitur disciplina. In his autem quae fiunt a natura et arte, eodem modo ars operatur, et per eadem

ium intrinsecum sufficienter potest perducere in actum perfectum, sicut patet in sanatione: ex virtute enim naturali quae est in aegro, aeger ad sanitatem perducitur. Alio modo in potentia passiva; quando, scilicet, principium intrinsecum non sufficit ad educendum in actum, sicut patet quando ex aere fit ignis; hoc enim non poterat fieri per aliquam virtutem in aere existentem. Quando igitur praeexistit aliquid in potentia activa completa, tunc agens extrinsecum non agit nisi adiuvando agens intrinsecum, et ministrando ei ea quibus possit in actum exire; sicut medicus in sanatione est minister naturae, quae principaliter operatur, confortando naturam, et apponendo medicinas, quibus velut instrumentis natura utitur ad sanationem. Quando vero aliquid praeexistit in potentia passiva tantum, tunc agens extrinsecum est quod educit principaliter de potentia in actum; sicut ignis facit de aere, qui est potentia ignis, actu ignem. Scientia ergo praeexistit in addiscente in potentia non pure passiva, sed activa; alias homo non posset per seipsum acquirere scientiam. Sicut ergo aliquis dupliciter sanatur: uno modo per operationem naturae tantum, alio modo a natura cum adminiculo medicinae; ita etiam est duplex modus acquirendi scientiam: unus, quando naturalis ratio per seipsam devenit in cognitionem ignotorum; et hic modus dicitur inventio; alius, quando naturali rationi aliquis exterius adminiculatur, et hic modus dicitur disciplina. In his

media, quibus et natura. Sicut enim natura in eo qui ex frigida causa laborat, calefaciendo induceret sanitatem, ita et medicus; unde et ars dicitur imitari naturam. Et similiter etiam contingit in scientiae acquisitione, quod eodem modo docens alium ad scientiam ignotorum deducit sicuti aliquis inveniando deducit seipsum in cognitionem ignoti. Processus autem rationis pervenientis ad cognitionem ignoti inveniando est ut principia communia per se nota applicet ad determinatas materias, et inde procedat in aliquas particulares conclusiones, et ex his in alias; unde et secundum hoc unus alium dicitur docere quod istum decursum rationis, quem in se facit ratione naturali, alteri exponit per signa et sic ratio naturalis discipuli, per huiusmodi sibi proposita, sicut per quaedam instrumenta, pervenit in cognitionem ignotorum. Sicut igitur medicus dicitur causare sanitatem in infirmo natura operante, ita etiam homo dicitur causare scientiam in alio operatione rationis naturalis illius: et hoc est docere; unde unus homo alium docere dicitur, et eius esse magister. Et secundum hoc dicit philosophus, I posteriorum, quod demonstratio est syllogismus faciens scire. Si autem aliquis alicui proponat ea quae in principiis per se notis non includuntur, vel includi non manifestantur, non faciet in eo scientiam, sed forte opinionem, vel fidem; quamvis hoc etiam aliquo modo ex principiis innatis causetur. Ex ipsis enim principiis per se notis considerat, quod ea quae ex eis

autem quae fiunt a natura et arte, eodem modo ars operatur, et per eadem media, quibus et natura. Sicut enim natura in eo qui ex frigida causa laborat, calefaciendo induceret sanitatem, ita et medicus; unde et ars dicitur imitari naturam. Et similiter etiam contingit in scientiae acquisitione, quod eodem modo docens alium ad scientiam ignotorum deducit sicuti aliquis inveniando deducit seipsum in cognitionem ignoti. Processus autem rationis pervenientis ad cognitionem ignoti inveniando est ut principia communia per se nota applicet ad determinatas materias, et inde procedat in aliquas particulares conclusiones, et ex his in alias; unde et secundum hoc unus alium dicitur docere quod istum decursum rationis, quem in se facit ratione naturali, alteri exponit per signa et sic ratio naturalis discipuli, per huiusmodi sibi proposita, sicut per quaedam instrumenta, pervenit in cognitionem ignotorum. Sicut igitur medicus dicitur causare sanitatem in infirmo natura operante, ita etiam homo dicitur causare scientiam in alio operatione rationis naturalis illius: et hoc est docere; unde unus homo alium docere dicitur, et eius esse magister. Et secundum hoc dicit philosophus, I posteriorum, quod demonstratio est syllogismus faciens scire. Si autem aliquis alicui proponat ea quae in principiis per se notis non includuntur, vel includi non manifestantur, non faciet in eo scientiam, sed forte opinionem, vel fidem; quamvis hoc etiam aliquo modo ex prin-

necessario consequuntur, sunt certitudinaliter tenenda; quae vero eis sunt contraria, totaliter respuenda; aliis autem assensum praebere potest, vel non praebere. Huiusmodi autem rationis lumen, quo principia huiusmodi nobis sunt nota, est nobis a Deo inditum, quasi quaedam similitudo increatae veritatis in nobis resultans. Unde, cum omnis doctrina humana efficaciam habere non possit nisi ex virtute illius luminis; constat quod solus Deus est qui interius et principaliter docet, sicut natura interius et principaliter sanat; nihilominus homo et sanare et docere proprie dicitur modo praedicto.

[54199] De veritate, q. 11 a. 1 ad 1 Ad primum ergo dicendum, quod quia dominus praeceperat discipulis ne vocarentur magistri, ne posset intelligi hoc esse prohibitum absolute. Glossa exponit qualiter haec prohibitio sit intelligenda. Prohibemur enim hoc modo hominem vocare magistrum, ut ei principalitatem magisterii attribuamus, quae Deo competit; quasi in hominum sapientia spem ponentes, et non magis de his quae ab homine audimus, divinam veritatem consulentes, quae in nobis loquitur per suae similitudinis impressionem, qua de omnibus possumus iudicare.

[54200] De veritate, q. 11 a. 1 ad 2 Ad secundum dicendum, quod cognitio rerum in nobis non efficitur per cognitionem signorum, sed per cognitionem aliarum rerum magis certarum, sci-

ciis innatis causetur. Ex ipsis enim principiis per se notis considerat, quod ea quae ex eis necessario consequuntur, sunt certitudinaliter tenenda; quae vero eis sunt contraria, totaliter respuenda; aliis autem assensum praebere potest, vel non praebere. Huiusmodi autem rationis lumen, quo principia huiusmodi nobis sunt nota, est nobis a Deo inditum, quasi quaedam similitudo increatae veritatis in nobis resultans. Unde, cum omnis doctrina humana efficaciam habere non possit nisi ex virtute illius luminis; constat quod solus Deus est qui interius et principaliter docet, sicut natura interius et principaliter sanat; nihilominus homo et sanare et docere proprie dicitur modo praedicto.

To the first it ought to be said that because the lord...

To the first it ought to be said that understanding of things...

licet principiorum, quae nobis per aliqua signa proponuntur, et applicantur ad aliqua quae prius nobis erant ignota simpliciter, quamvis essent nobis nota secundum quid, ut dictum est. Cognitio enim principiorum facit in nobis scientiam conclusionum, non cognitio signorum.

[54201] De veritate, q. 11 a. 1 ad 3 Ad tertium dicendum, quod illa de quibus per signa edocemur, cognoscimus quidem quantum ad aliquid, et quantum ad aliquid ignoramus; utpote si docemur quid est homo, oportet quod de eo praesciamus aliquid: scilicet rationem animalis, vel substantiae, aut saltem ipsius entis, quae nobis ignota esse non potest. Et similiter si doceamur aliquam conclusionem, oportet praescire de passione et subiecto quid sunt, etiam principiis, per quae conclusio docetur, praecognitis; omnis enim disciplina fit ex praeexistenti cognitione, ut dicitur in principio posteriorum. Unde ratio non sequitur.

[54202] De veritate, q. 11 a. 1 ad 4 Ad quartum dicendum, quod ex sensibilibus signis, quae in potentia sensitiva recipiuntur, intellectus accipit intentiones intelligibiles, quibus utitur ad scientiam in seipso faciendam. Proximum enim scientiae effectivum non sunt signa, sed ratio discurrens a principiis in conclusiones, ut dictum est.

[54203] De veritate, q. 11 a. 1 ad 5 Ad quintum dicendum, quod in eo qui docetur, scientia praeexistebat, non quidem in actu completo, sed quasi in rationibus seminalibus, secundum quod uni-

To the third it ought to be said that those things about which we are taught by signs, we know in some way, and we are ignorant of them in some way...

To the fourth it ought to be said that the intellect takes the intelligible intentions from sensible signs which are received from the sensitive power {potentia}...

To the fifth it ought to be said...

versales conceptiones, quarum cognitio est nobis naturaliter indita, sunt quasi semina quaedam omnium sequentium cognitorum. Quamvis autem per virtutem creatam rationes seminales non hoc modo educantur in actum quasi ipsae per aliquam creatam virtutem infundantur, tamen id quod est in eis originaliter et virtualiter, actione creatae virtutis in actum educi potest.

[54204] De veritate, q. 11 a. 1 ad 6 Ad sextum dicendum, quod docens non dicitur transfundere scientiam in discipulum, quasi illa eadem numero scientia quae est in magistro, in discipulo fiat; sed quia per doctrinam fit in discipulo scientia similis ei quae est in magistro,educta de potentia in actum, ut dictum est.

[54205] De veritate, q. 11 a. 1 ad 7 Ad septimum dicendum, quod sicut medicus quamvis exterius operetur, natura sola interius operante, dicitur facere sanitatem; ita et homo dicitur docere veritatem quamvis exterius annuntiet, Deo interius docente.

[54206] De veritate, q. 11 a. 1 ad 8 Ad octavum dicendum, quod Augustinus in Lib. de magistro, per hoc quod probat solum Deum docere, non intendit excludere quin homo exterius doceat, sed quod ipse solus Deus docet interius.

[54207] De veritate, q. 11 a. 1 ad 9 Ad nonum dicendum, quod homo, verus et vere doctor dici potest, et veritatem docens, et mentem quidem illuminans, non quasi lumen rationi infundens, sed quasi lumen rationis coadiuvans ad scien-

To the sixth it ought to be said...

To the seventh it ought to be said...

To the eighth it ought to be said...

To the ninth

tiae perfectionem per ea quae exterius proponit: secundum quem modum dicitur Ephes., III, 8-9: mihi autem omnium sanctorum minimo data est gratia haec illuminare omnes et cetera.

[54208] De veritate, q. 11 a. 1 ad 10 Ad decimum dicendum, quod duplex est sapientia: scilicet creata et increata: et utraque homini infundi dicitur; et eius infusione homo mutari in melius proficiendo. Sapientia vero increata nullo modo mutabilis est; creata vero in nobis mutatur per accidens, non per se. Est enim ipsam considerare dupliciter. Uno modo secundum respectum ad res aeternas de quibus est; et sic omnino immutabilis est. Alio modo secundum esse quod habet in subiecto; et sic per accidens mutatur, subiecto mutato de potentia habente sapientiam in actu habens. Formae enim intelligibiles, ex quibus sapientia consistit, et sunt rerum similitudines, et sunt formae perficientes intellectum.

[54209] De veritate, q. 11 a. 1 ad 11 Ad undecimum dicendum, quod in discipulo describuntur formae intelligibiles, ex quibus scientia per doctrinam accepta constituitur, immediate quidem per intellectum agentem, sed mediate per eum qui docet. Proponit enim doctor rerum intelligibilium signa ex quibus intellectus agens accipit intentiones intelligibiles, et describit eas in intellectu possibili. Unde ipsa verba doctoris audita, vel visa in scripto, hoc modo se habent ad causandum scientiam in intellectu sicut res quae sunt extra animam, quia

10

11

ex utrisque intellectus agens intentiones intelligibiles accipit; quamvis verba doctoris propinquius se habeant ad causandum scientiam quam sensibilia extra animam existentia inquantum sunt signa intelligibilium intentionum.

[54210] De veritate, q. 11 a. 1 ad 12
Ad duodecimum dicendum, quod non est omnino simile de intellectu et visu corporali. Visus enim corporalis non est vis collativa, ut ex quibusdam suorum obiectorum in alia perveniat; sed omnia sua obiecta sunt ei visibilia, quam cito ad illa convertitur: unde habens potentiam visivam se habet hoc modo ad omnia visibilia intuenda, sicut habens habitum ad ea quae habitualiter scit considerata; et ideo videns non indiget ab alio excitari ad videndum, nisi quatenus per alium eius visus dirigitur in aliquod visibile, ut digito, vel aliquo huiusmodi. Sed potentia intellectiva, cum sit vis collativa, ex quibusdam in alia devenit; unde non se habet aequaliter ad omnia intelligibilia considerata; sed quaedam statim videt quae sunt per se nota, in quibus implicite continentur quaedam alia quae intelligere non potest nisi per officium rationis ea quae in principiis implicite continentur, explicando; unde ad huiusmodi cognoscenda, antequam habitum habeat, non solum est in potentia accidentali, sed etiam in potentia essentiali: indiget enim motore, qui reducat eum in actum per doctrinam, ut dicitur in VIII Physic.: quo non indiget ille qui iam aliquid habitualiter novit. Doctor ergo excitat

12

intellectum ad sciendum illa quae docet, sicut motor essentialis educens de potentia in actum; sed ostendens rem aliquam visui corporali, excitat eum sicut motor per accidens; prout etiam habens habitum scientiae potest excitari ad considerandum de aliquo.

[54211] De veritate, q. 11 a. 1 ad 13 Ad decimumtertium dicendum, quod certitudo scientiae tota oritur ex certitudine principiorum: tunc enim conclusiones per certitudinem sciuntur, quando resolvuntur in principia. Et ideo hoc quod aliquid per certitudinem sciatur, est ex lumine rationis divinitus interius indito, quo in nobis loquitur Deus: non autem ab homine exterius docente, nisi quatenus conclusiones in principia resolvit, nos docens: ex quo tamen nos certitudinem scientiae non acciperemus, nisi inesset nobis certitudo principiorum, in quae conclusiones resolvuntur.

[54212] De veritate, q. 11 a. 1 ad 14 Ad decimumquartum dicendum, quod homo exterius docens non influit lumen intelligibile; sed est causa quodammodo speciei intelligibilis, inquantum proponit nobis quaedam signa intelligibilium intentionum, quas intellectus noster ab illis signis accipit, et recondit in seipso.

[54213] De veritate, q. 11 a. 1 ad 15 Ad decimumquintum dicendum, quod cum dicitur: nihil potest formare mentem nisi Deus; intelligitur de ultima eius forma, sine qua informis reputatur, quotcumque alias formas habeat. Haec autem est forma illa qua ad verbum convertitur, et ei inhaeret; per quam solam

13

14

15

natura rationalis formata dicitur, ut patet per Augustinum super Genesim ad litteram.

[54214] De veritate, q. 11 a. 1 ad 16 Ad decimumsextum dicendum, quod culpa est in affectu, in quem solus Deus imprimere potest, sicut infra patebit in sequenti articulo: ignorantia autem in intellectu est, in quem etiam virtus creata potest imprimere, sicut intellectus agens imprimit species intelligibiles in intellectum possibilem, quo mediante, ex rebus sensibilibus et ex doctrina hominis causatur scientia in anima nostra, ut dictum est.

[54215] De veritate, q. 11 a. 1 ad 17 Ad decimumseptimum dicendum, quod certitudinem scientiae, ut dictum est, habet aliquis a solo Deo, qui nobis lumen rationis indidit, per quod principia cognoscimus, ex quibus oritur scientiae certitudo; et tamen scientia ab homine etiam causatur in nobis quodammodo, ut dictum est.

[54216] De veritate, q. 11 a. 1 ad 18 Ad decimumoctavum dicendum, quod discipulus ante locutionem magistri interrogatus, responderet quidem de principiis per quae docetur, non autem de conclusionibus quas quis eum docet: unde principia non discit a magistro, sed solum conclusiones.

Articulus 2

[54217] De veritate, q. 11 a. 2 tit. 1 Secundo quaeritur utrum aliquis possit

16

17

18

Secondly there is a question whether anyone can be called the teacher of him-

dici magister sui ipsius

[54218] De veritate, q. 11 a. 2 tit. 2 Et videtur quod sic.

[54219] De veritate, q. 11 a. 2 arg. 1 Quia actio magis debet attribui causae principali quam instrumentali. Sed causa quasi principalis scientiae causatae in nobis est intellectus agens. Homo autem, qui docet exterius, est causa quasi instrumentalis proponens intellectui agenti instrumenta quibus ad scientiam perducatur. Ergo intellectus agens magis docet quam homo exterius. Si ergo propter locutionem exterioriorem, qui exterius loquitur, dicitur magister illius qui audit; multo amplius, propter lumen intellectus agentis, ille qui audit, dicendus est magister sui ipsius.

[54220] De veritate, q. 11 a. 2 arg. 2 Praeterea, nullus aliquid addiscit nisi secundum quod ad certitudinem cognitionis pervenit. Sed certitudo cognitionis nobis inest per principia naturaliter nota in lumine intellectus agentis. Ergo intellectui agenti praecipue convenit docere; et sic idem quod prius.

[54221] De veritate, q. 11 a. 2 arg. 3 Praeterea, docere magis proprie convenit Deo quam homini; unde Matth., c. XXIII, 8: unus est magister vester. Sed Deus nos docet, in quantum lumen nobis rationis tradit, quo de omnibus possumus iudicare. Ergo illi lumini actio docendi praecipue attribui debet; et sic idem quod prius.

[54222] De veritate, q. 11 a. 2 arg. 4

self

And it seems that he can

Because the action ought rather to be attributed to the principal cause than to the instrumental. But the cause like the principal cause of the caused knowledge in us is the acting {agens} intellect. Yet man, who teaches exteriorly, is the cause like the instrumental cause proposing to the agent intellect the instruments by which it is led to knowledge. Therefore the acting intellect teaches more than the exterior man. If, therefore, he who speaks exteriorly is, because of that exterior speech, called the teacher of him who hears; much more should he who hears be called teacher of himself because of the light of the acting intellect. Moreover, no one learns something except insofar as he comes through to the certitude of understanding. But the certitude of understanding belongs to us through a principle naturally known in the light of the agent intellect. Therefore, it is appropriate most of all to the agent intellect to teach; and therefore as the preceding.

Moreover, to teach more properly pertains to God than to man; whence *Matthew, 23:8*: "One is your teacher." But God teaches us insofar as he gives light to our reason, by which we can judge about all things. Therefore, the action ought to be chiefly attributed to that light; and thus as before.

Moreover, to know something through

Praeterea, scire aliquid per inventionem, est perfectius quam ab alio discere, ut patet in *I Ethicorum*. Si igitur ex illo modo acquirendi scientiam quo aliquis ab alio addiscit scientiam, sumitur nomen magistri, ut unus alterius sit magister; multo amplius ex modo accipiendi scientiam per inventionem debet accipi nomen magistri, ut aliquis sui ipsius magister dicatur.

[54223] De veritate, q. 11 a. 2 arg. 5
Praeterea, sicut aliquis inducitur ad virtutem ab alio et a seipso, ita aliquis perducitur ad scientiam et per seipsum inveniando, et ab alio addiscendo. Sed illi qui ad opera virtutum perveniunt sine exteriori institutore vel legislatore, dicuntur esse sibi ipsis lex; Rom. II, 14: cum gens quae legem non habent, naturaliter quae legis sunt faciunt, ipsi sibi sunt lex. Ergo et ille qui scientiam acquirit per seipsum, debet sibi ipsi dici magister.

[54224] De veritate, q. 11 a. 2 arg. 6
Praeterea, doctor est causa scientiae, sicut medicus sanitatis, ut dictum est. Sed medicus sanat seipsum. Ergo aliquis etiam potest seipsum docere.

[54225] De veritate, q. 11 a. 2 s. c. 1
Sed contra. Est quod philosophus dicit, VIII Phys., quod impossibile est quod docens addiscat; quia docentem necesse est habere scientiam, discentem vero non habere. Ergo non potest esse quod aliquis doceat seipsum, vel dici possit

invention is more perfect than to learn from another as is clear in *I Ethicorum*. If, therefore, the name of 'teacher' is taken from the mode of acquiring knowledge by which someone learns knowledge scientia from another, that one is the master of the other; much more should the name of 'teacher' be taken from the way of tacking knowledge by invention inventio, that someone should to himself be called the teacher of himself.

Moreover, just as someone is introduced to virtue by another and by himself, thus someone is led to knowledge both by learning by himself and learning from another. But those who come to the works of the virtues without an exterior insitution or law-giver is said to be to be a law to himself; *Romans 2:14*: when a person who does not have the law, naturally does [those things] which are of the law, they are a low to themselves. Therefore also he who acquires knowledge by himself ought to be called the teacher of himself.

Moreover, the teacher is the cause of knowledge, as the doctor is of health as has been said. But the doctor heals himself. Therefore someone can teach themselves.

On the Contrary is what the Philosopher says in *VIII Physics*, "that it is impossible that the teaching one learn; since the teaching one necessarily has knowledge, but the learning one does not." Therefore it cannot be that someone teaches himself, nor can he be called

sui magister.

[54226] De veritate, q. 11 a. 2 s. c. 2 Praeterea, magisterium importat relationem superpositionis, sicut et dominus. Sed huiusmodi relationes non possunt inesse alicui ad seipsum: non enim aliquis est pater sui ipsius, aut dominus. Ergo nec aliquis potest dici sui ipsius magister.

[54227] De veritate, q. 11 a. 2 co. Responsio. Dicendum, quod absque dubio aliquis potest per lumen rationis sibi inditum, absque exterioris doctrinae adminiculo, devenire in cognitionem ignotorum multorum, sicut patet in omni eo qui per inventionem scientiam acquirit; et sic quodammodo aliquis est sibi ipsi causa sciendi, non tamen propter hoc proprie potest dici sui ipsius magister, vel seipsum docere. Duos enim modos principiorum agentium in rebus naturalibus invenimus, ut patet ex philosopho, VII Metaphys. Quoddam enim est agens quod in se totum habet quod in effectu per eum causatur; vel eodem modo, sicut est in agentibus univocis, vel etiam eminentiori, sicut est in agentibus aequivocis. Quaedam vero agentia sunt in quibus eorum quae aguntur non praeexistit nisi pars; sicut motus causat sanitatem, aut aliqua medicina calida, in qua calor invenitur vel actualiter vel virtualiter; calor autem non est tota sanitas, sed est pars sanitatis. In primis igitur agentibus est perfecta ratio actionis; non autem in agentibus secundi modi, quia secundum hoc aliquid agit quod actu est; unde, cum non sit in actu ef-

his own teacher.

Moreover, teacher {magisterium} implies a relation of authority {superpositionis}, as does lord. But such relations cannot exist in anyone towards himself: for someone is not the father to himself, nor is he lord. Therefore neither can he be called teacher of himself.

Response. It ought to be said that without doubt someone can come to understanding of many [previously] unknown things, by means of the light of reason placed in himself, without the supporting exterior teacher, as is clear in everyone who acquires knowledge through invention; and thus in a certain way someone is the cause of knowing to himself; nevertheless he cannot, on account of this, be properly called teacher of himself, nor be said to teach himself. For in natural things we discover two modes of the active {agentium} principle, as is clear from the Philosopher in *VII Metaphysics*. For a certain thing is the agent which has in itself everything that in the effect is caused through it either, in the same way, as in univocal agents, or in an even more perfect way {eminentiori}, as in equivocal agents. But certain agents exist in which what they make {aguntur} does not exist beforehand except in part; as motion causes health, or a warm medicine in which heat is found either actually or virtually causes health; heat, however, is not the complete health, but is a part of it. In the first agents, therefore, the account of the action has been

fectus inducendi nisi in parte, non erit perfecte agens. Doctrina autem importat perfectam actionem scientiae in docente vel magistro; unde oportet quod ille qui docet vel magister est, habeat scientiam quam in altero causat, explicita et perfecte, sicut in addiscente acquiritur per doctrinam. Quando autem alicui acquiritur scientia per principium intrinsecum, illud quod est causa agens scientiae, non habet scientiam acquirendam, nisi in parte: scilicet quantum ad rationes seminales scientiae, quae sunt principia communia; et ideo ex tali causalitate non potest trahi nomen doctoris vel magistri, proprie loquendo.

[54228] De veritate, q. 11 a. 2 ad 1 Ad primum igitur dicendum, quod intellectus agens, quamvis sit principalior causa quantum ad aliquid quam homo exterius docens, tamen in eo non praeexistit scientia complete, sicut in docente; unde ratio non sequitur.

[54229] De veritate, q. 11 a. 2 ad 2 Ad secundum dicendum similiter sicut ad primum.

[54230] De veritate, q. 11 a. 2 ad 3 Ad tertium dicendum quod Deus explicita novit omnia quae per eum homo doce-

perfected; not, however, in agents in the second way, since, according to this [way], something which/[insofar as it?] is in act acts; whence, since it is not in act the effect led in except in part, it will not be a perfect agent. Teaching, however, implies the perfected action of knowledge in the teacher or master; whence it is necessary that he who teaches or is the master, has the knowledge which he causes in the other, explicitly and perfectly, as it is acquired in the learner {addiscente} through teaching. When, however, knowledge is acquired by someone through the intrinsic principle, that which the acting cause of knowledge does not have the knowledge acquired except in part: namely, insofar as it has the seminal notions of knowledge {ratio seminalis scientiae} which are common principles; and therefore, properly speaking, the name of teacher or master cannot be derived {trahi} from such causality.

To the first, therefore, it ought to be said that the acting intellect, although it is more principally the cause than the exterior teacher in some respect, nevertheless, knowledge does not exist beforehand in it completely as it does in a teacher; whence the account does not follow.

To the second, therefore, it ought to be said similarly to the first.

To the third, therefore, it ought to be said that God knew explicitly all things which a man is taught through him,

tur, unde sibi convenienter magistri ratio attribui potest; secus autem est de intellectu agente, ratione iam dicta.

[54231] De veritate, q. 11 a. 2 ad 4 Ad quartum dicendum, quod quamvis modus in acquisitione scientiae per inventionem sit perfectior ex parte recipientis scientiam, inquantum designatur habilior ad sciendum; tamen ex parte scientiam causantis est modus perfectior per doctrinam: quia docens, qui explicite totam scientiam novit, expeditius potest ad scientiam inducere quam aliquis induci possit ex seipso, per hoc quod praecognoscit scientiae principia in quadam communitate.

[54232] De veritate, q. 11 a. 2 ad 5 Ad quintum dicendum, quod hoc modo se habet lex in operabilibus sicut principium in speculativis, non autem sicut magister; unde non sequitur si aliquis sibi est lex quod sibi ipsi possit esse magister.

[54233] De veritate, q. 11 a. 2 ad 6 Ad sextum dicendum, quod medicus sanat inquantum praehabet sanitatem non in actu, sed in cognitione artis; sed magister docet inquantum actu scientiam habet. Unde ille qui non habet sanitatem in actu, ex hoc quod habet sanitatem in cognitione artis, potest in seipso sanitatem causare; non autem potest esse

whence the account of master {magisterteacher} can be suitably attributed to him; it is otherwise, however, about the agent intellect, by the account which has now been given.

To the fourth, therefore, it ought to be said that although the mode of acquiring knowledge through invention may be more perfect on the part of the one receiving knowledge, insofar as it show him to be more able {habilior} towards [acquiring] knowledge {sciendum}; nevertheless, on the part of causing knowledge, the mode through teaching is more perfect: because the teacher, who knows the whole science explicitly, can lead more easily to knowledge than one can be led by himself, insofar as he knows beforehand the principles of the knowledge in a certain community (universality, or is this more like in a certain study?) {communitate}

To the fifth it ought to be said that in this way law stands in matters of action as principles in the speculative, not however as a teacher does; whence it does not follow that if someone is a law to himself that he can be a teacher for himself.

To the sixth it ought to be said that the doctor heals insofar as he has health not in act, but in the understanding of art; but a teacher teaches insofar as he actually has knowledge. Whence he who does not have health in act can cause health in himself from [the health] he has in the understanding of his art; but it cannot be that someone hav knowl-

ut aliquis actu habeat scientiam, et non habeat, ut sic possit a seipso doceri.

Articulus 3

[54234] De veritate, q. 11 a. 3 tit. 1
Tertio quaeritur utrum homo ab Angelo doceri possit

edge and not have it that it could be taught thus by himself.